

Mărturia samaritenilor

Sabat după-amiază

De memorat:

„Și ziceau femeii: «Acum nu mai credem din pricina spuselor tale, ci din pricină că L-am auzit noi înșine și știm că Acesta este în adevăr Hristosul, Mântuitorul lumii.»” (Ioan 4:42).

Cine erau samaritenii? Regatul de Nord al lui Israel fusese cucerit de asirieni în anul 722 î.H. Pentru a crea stabilitate politică, asirienii și-au răspândit prizonierii în întreg imperiul. De asemenea, prizonieri din alte națiuni au fost aduși să populeze Regatul de Nord, iar aceștia au devenit „samaritenii”, care practicaau propria formă de iudaism. Relațiile nu erau însă bune între ei și evrei. De exemplu, samaritenii au acționat împotriva reconstruirii templului la întoarcerea evreilor din Babilon. Între timp, samaritenii își construiseră propriul templu pe muntele Garizim. Dar acest templu a fost distrus de conducătorul evreu Ioan Hircan (Johanan Hyrcanus) în anul 128 î.H.

În vremea Domnului Hristos, această animozitate încă mai exista. Evreii evitau Samaria pe cât posibil. Deși comerțul este posibil să fi continuat, celelalte interacțiuni erau tabuuri, adică lucruri pe care oamenii evitau nejustificat să le facă. Evreii nu împrumutau nimic de la samariteni și nici nu primeau vreo favoare din partea lor. În acest context relatează Ioan întâlnirea dintre Isus, femeia de la fântână și oamenii din cetatea samariteană Sihar.

Duminică, 27 octombrie

Contextul întâlnirii

1. Citește Ioan 4:1-4. Care a fost împrejurarea ce Îl făcuse pe Isus să treacă prin Samaria?

Ioan 4:1-4

1. Domnul a aflat că fariseii au auzit că El face și botează mai mulți ucenici decât Ioan.
2. Însă Isus nu boteza El însuși, ci ucenicii Lui.
3. Atunci a părăsit Iudeea și S-a întors în Galileea.
4. Fiindcă trebuia să treacă prin Samaria,

Fariseii descoperiseră că ucenicii lui Isus botezau mai mulți oameni decât ucenicii lui Ioan Botezătorul. Această situație putea crea tensiuni între adepții lui Ioan și cei ai lui Isus. Ucenicii lui Ioan, oarecum firești, erau invidioși, fiindcă se gândeau la reputația și statutul învățătorului lor (compară cu Ioan 3:26-30). Răspunsul impresionant al lui Ioan a fost că el trebuia să se micșoreze, iar Isus trebuia să crească (Ioan 3:30). Probabil pentru a evita confruntarea, Isus a plecat din Iudeea spre Galileea. Samaria era pe ruta cea mai directă între cele două locuri, dar nu era singura rută posibilă. Evreii devotați o luau pe drumul lung și ocolitor, mergând spre est prin Perea. Dar Isus avea o misiune în Samaria.

2. Citește Ioan 4:5-9. Cum a folosit Isus această ocazie ca să înceapă o discuție cu femeia de la fântână?

Ioan 4:5-9

5. a ajuns lângă o cetate din ținutul Samariei, numită Sihar, aproape de ogorul pe care-l dăduse Iacov fiului său Iosif.
6. Acolo se afla fântâna lui Iacov. Isus, ostenit de călătorie, ședea lângă fântână. Era cam pe la ceasul al șaselea.
7. A venit o femeie din Samaria să scoată apă. „Dă-Mi să beau”, i-a zis Isus.
8. Căci ucenicii Lui se duseseră în cetate să cumpere de ale mâncării.
9. Femeia samariteană I-a zis: „Cum Tu, iudeu, ceri să bei de la mine, femeie samariteană?” – Iudeii, în adevăr, n-au legături cu samaritenii.

Fântâna lui Iacov se găsea chiar lângă Sihem, în vreme ce Siharul, localitatea de unde venea femeia, se afla la o distanță de aproximativ un kilometru și jumătate. Isus stătea lângă fântână în timp ce ucenicii Săi se duseseră în cetate să cumpere mâncare. Nu avea acces la apa răcoritoare a fântânii. Când femeia a venit să scoată apă, i-a cerut să îi dea să bea.

În Ioan 3, a fost surprinzător faptul că Nicodim, un conducător al evreilor și rabin, s-a umilit și a venit la Isus. A venit noaptea, pentru a evita să fie văzut. Dar în Ioan 4, femeia se ascunde în plină zi, evitând poate contactul cu alte femei, care veneau la fântână fie dimineața, fie seara, când era mai răcoare. La urma urmei, de ce parcurgea un drum atât de lung să ia apă în mijlocul zilei, când era arșiță? Oricare ar fi fost motivul pentru care se afla acolo, întâlnirea cu Isus avea să îi schimbe viața.

Ce scenă se desfășoară apoi! Un învățător evreu este prezentat în contrast cu o samariteană de proastă reputație. Ce deosebire! Cu toate acestea, exact în acest context, o întâlnire remarcabilă are loc.

Care sunt tabuurile din cultura ta care sunt o piedică în calea mărturiei tale pentru alții?

Luni, 28 octombrie

Femeia de la fântână

3. Citește Ioan 4:7-15. Cum folosește Isus această întâlnire pentru a da mărturie?

Ioan 4:7-15

7. A venit o femeie din Samaria să scoată apă. „Dă-Mi să beau”, i-a zis Isus.
8. Căci ucenicii Lui se duseseră în cetate să cumpere de ale mâncării.
9. Femeia samariteană I-a zis: „Cum Tu, iudeu, ceri să bei de la mine, femeie samariteană?” – Iudeii, în adevăr, n-au legături cu samaritenii. –
10. Drept răspuns, Isus i-a zis: „Dacă ai fi cunoscut tu darul lui Dumnezeu și Cine este Cel ce-ți zice: „Dă-Mi să beau!”, tu singură ai fi cerut să bei, și El ți-ar fi dat apă vie.”
11. „Doamne”, I-a zis femeia, „n-ai cu ce să scoți apă, și fântâna este adâncă; de unde ai putea să ai, dar, această apă vie?”
12. Ești Tu oare mai mare decât părintele nostru Iacov, care ne-a dat fântâna aceasta și a băut din ea el însuși și feciorii lui și vitele lui?”
13. Isus i-a răspuns: „Oricui bea din apa aceasta îi va fi iarăși sete.
14. Dar oricui va bea din apa pe care i-o voi da Eu, în veac nu-i va fi sete; ba încă, apa pe care i-o voi da Eu se va preface în el într-un izvor de apă care va țâșni în viața veșnică.”
15. „Doamne”, I-a zis femeia, „dă-mi această apă, ca să nu-mi mai fie sete și să nu mai vin până aici să scot.”

„Ura dintre evrei și samariteni o oprea pe femeie să-I facă un bine lui Isus, dar Mântuitorul căuta o cheie spre inima ei și, cu tactul izvorât din iubirea Sa divină, a cerut, nu a oferit, o facere de bine. Un dar oferit ar fi fost refuzat, dar încrederea trezește încredere” (*Hristos, Lumina lumii/ Viața lui Isus*, p. 184).

La fel ca în cazul întâlnirii Sale cu Nicodim, Isus cunoaște ce se află în inima altora. Ca răspuns la uimirea ei că un evreu cere o astfel de favoare de la un samaritean, Isus trece direct la subiect: „Dacă ai fi

cunoscut tu darul lui Dumnezeu și cine este Cel ce-ți zice: «Dă-Mi să beau!», tu singură ai fi cerut să bei, și El ți-ar fi dat apă vie” (Ioan 4:10).

Răspunsul femeii a fost asemănător cu cel al lui Nicodim, care, în contextul nașterii din nou, a întrebat: „Cum se poate face așa ceva?” Ea a întrebat: „N-ai cu ce să scoți apă, și fântâna este adâncă, de unde ai putea să ai dar această apă vie?” (Ioan 4:11). În ambele cazuri Isus îi îndrepta (în primul caz, pe un important învățător evreu; în celălalt caz, pe o samaritană cu un caracter îndoielnic) spre adevăruri spirituale pe care fiecare dintre ei avea nevoie să le audă și să le înțeleagă. Isus le-a spus practic amândurora același lucru: aveau nevoie de o experiență de convertire.

4. Care este contextul din Vechiul Testament al afirmației lui Isus despre apa vie? Ieremia 2:13; Zaharia 14:8

Ieremia 2:13

13. Căci poporul Meu a săvârșit un îndoit păcat: M-au părăsit pe Mine, Izvorul apelor vii, și și-au săpat puțuri, puțuri crăpate care nu țin apă.

Zaharia 14:8

8. În ziua aceea, vor izvorî ape vii din Ierusalim și vor curge jumătate spre marea de răsărit, jumătate, spre marea de apus; așa va fi și vara și iarna.

Apa este necesară pentru viață; oamenii nu pot exista fără apă, prin urmare apa poate fi o imagine sugestivă și pentru viața veșnică. De aceea Isus spune: „Oricui va bea din apa pe care i-o voi da Eu în veac nu-i va fi sete, ba încă apa pe care i-o voi da Eu se va preface în el într-un izvor de apă, care va țâșni în viața veșnică” (Ioan 4:14).

Citește Ioan 7:37,38. Ce ne spune Isus în aceste versete și cum avem parte de ceea ce El promite aici?

Ioan 7:37,38

37. În ziua de pe urmă, care era ziua cea mare a praznicului, Isus a stat în picioare și a strigat: „Dacă însetează cineva, să vină la Mine și să bea.

38. Cine crede în Mine, din inima lui vor curge râuri de apă vie, cum zice Scriptura.”

„Doamne, dă-mi această apă!”

„Vă voi stropi cu apă curată și veți fi curățați; vă voi curăți de toate spurcăciunile voastre și de toți idolii voștri. Vă voi da o inimă nouă și voi pune în voi un duh nou; voi scoate din trupul vostru inima de piatră și vă voi da o inimă de carne. Voi pune Duhul Meu în voi și vă voi face să urmați poruncile Mele și să păziți și să împliniți legile Mele” (Ezechiel 36:25-27).

5. Cum reflectă Ezechiel 36:25-27 adevărurile pe care Isus căuta să le transmită lui Nicodim și femeii de la fântână?

Ezechiel 36:25-27

25. Vă voi stropi cu apă curată, și veți fi curățați; vă voi curăța de toate spurcăciunile voastre și de toți idolii voștri.

26. Vă voi da o inimă nouă și voi pune în voi un duh nou; voi scoate din trupul vostru inima de piatră și vă voi da o inimă de carne.

27. Voi pune Duhul Meu în voi și vă voi face să urmați poruncile Mele, și să păziți, și să împliniți legile Mele.

În ambele cazuri, Isus căuta să le comunice acestor oameni adevăruri spirituale, folosind ilustrații din lumea naturală. Niciunul dintre ei nu a înțeles la început ce a vrut să spună Isus. „Cum să poată un om să se nască din nou?” a întrebat Nicodim. Cum să poată să se întoarcă în pantecele mamei lui? Nicodim funcționa în mod clar la un nivel lumesc și pământesc, deși Isus îl îndrepta evident spre un adevăr spiritual. Și această femeie, la rândul ei, a interpretat cuvintele lui Isus despre apă în mod literal, deși Isus vorbea clar despre ceva spiritual.

Răspunsul femeii la oferta lui Isus de apă vie a fost: „Dă-mi această apă, ca să nu-mi mai fie sete și să nu mai vin până aici să scot” (Ioan 4:15). Ea se gândea că apa oferită de Isus ar fi scăpat-o de drumurile la fântână, reducând astfel riscul de a întâlni alți oameni. Este interesant cum situația se inversează rapid: după ce Isus îi cere femeii să Îi dea să bea, ea ajunge să Îi ceară Lui să bea.

6. Citește Ioan 4:16. Cum a răspuns Isus la cererea femeii?

Ioan 4:16

16. „Du-te”, i-a zis Isus, „de cheamă pe bărbatul tău și vino aici”.

Brusc, Isus schimbă subiectul discuției, cerându-i femeii să își cheme soțul, după care să se întoarcă. De ce schimbarea bruscă de subiect? Acțiunile femeii trădau faptul că ea evita ceva. Isus îi putea citi inima. Ca să găsească vindecare, ea trebuia să își înfrunte situația.

„Înainte ca ființa aceasta să primească darul pe care El voia fierbinte să i-l dea, ea trebuia adusă în situația de a-și recunoaște păcatul și Salvatorul” (*Hristos, Lumina lumii/Viața lui Iisus*, p. 187).

Miercuri, 30 octombrie

Isus Se descoperă

7. Citește Ioan 4:16-24. Ce a făcut Isus pentru a-i arăta acestei femei că îi cunoștea cele mai ascunse secrete? Cum a reacționat ea?

Ioan 4:16-24

16. „Du-te”, i-a zis Isus, „de cheamă pe bărbatul tău și vino aici”.
17. Femeia I-a răspuns: „N-am bărbat.” Isus i-a zis: „Bine ai zis că n-ai bărbat.
18. Pentru că cinci bărbați ai avut; și acela pe care-l ai acum nu-ți este bărbat. Aici ai spus adevărul.”
19. „Doamne”, I-a zis femeia, „văd că ești proroc.
20. Părinții noștri s-au închinat pe muntele acesta; și voi ziceți că în Ierusalim este locul unde trebuie să se închine oamenii.”
21. „Femeie”, i-a zis Isus, „crede-Mă că vine ceasul când nu vă veți închina Tatălui, nici pe muntele acesta, nici în Ierusalim.
22. Voi vă închinați la ce nu cunoașteți; noi ne închinăm la ce cunoaștem, căci Mântuirea vine de la iudei.
23. Dar vine ceasul, și acum a și venit, când închinătorii adevărați se vor închina Tatălui în duh și în adevăr; fiindcă astfel de închinători dorește și Tatăl.
24. Dumnezeu este Duh; și cine se închină Lui trebuie să I se închine în duh și în adevăr.”

Lumina era prea puternică pentru a privi direct la ea. Deși Îl recunoaște pe Isus ca profet, femeia se eschivează din nou. Îi pune lui Isus o întrebare pe o temă care era subiect de dispută religioasă între iudei și samariteni – locul potrivit de închinare.

Ca răspuns, Isus a scos în evidență faptul că samaritenii nu știau la ce se închinau. Închinarea lor era un amestec între iudaism și păgânism. Evreii se închinau Dumnezeului care Se descoperă – un alt lucru important de recunoscut de către un samaritean.

Închinarea la adevăratul Dumnezeu nu este legată de un anumit loc. Prin urmare, discuția despre un loc precis de închinare nu era relevantă în acel context. Căci Dumnezeu este duh, iar cei care se închină în duh

trebuie să facă lucrul acesta în duh și în adevăr. Femeia a acceptat adevărul simplu transmis de Isus și era pregătită să afle mai mult.

8. Citește Ioan 4:25,26. Cum i-a descoperit Isus femeii adevărata Lui identitate?

Ioan 4:25,26

25. „Știu”, I-a zis femeia, „că are să vină Mesia (căruia I se zice Hristos); când va veni El, are să ne spună toate lucrurile.”
 26. Isus i-a zis: „Eu, Cel care vorbesc cu tine, sunt Acela.”

Din toate cele patru evanghelii, aceasta este singura situație de dinaintea procesului Său în care Isus a declarat clar în fața cuiva că El este Mesia. Și a afirmat-o nu în fața unei mari mulțimi sau a unei persoane importante, ci în fața unei femei samaritene cu nume necunoscut care era singură la fântâna lui Iacov. Isus este interesat de orice suflet singur care se simte dat la o parte și stingher.

Deci acestei femei, care nu doar că era dintr-o cultură străină, dar nu avea nici cel mai elevat caracter moral, Isus îi descoperă deschis identitatea Sa. După ce îi arătase că îi cunoștea cele mai întunecate secrete, i-a dat și un bun motiv să creadă în El.

Ce ar trebui să ne spună această istorisire despre motivul pentru care Evanghelia trebuie să treacă dincolo de barierele pe care noi oamenii le ridicăm între noi?

Joi, 31 octombrie

Mărturia samaritenilor

9. Citește Ioan 4:27-29. Ce gest surprinzător a făcut femeia?

Ioan 4:27-29

27. Atunci au venit ucenicii Lui și se mirau că vorbea cu o femeie. Totuși niciunul nu I-a zis: „Ce cauți?” sau: „Despre ce vorbești cu ea?”
 28. Atunci femeia și-a lăsat găleata, s-a dus în cetate și a zis oamenilor:
 29. „Veniți de vedeți un Om care mi-a spus tot ce am făcut; nu cumva este Acesta Hristosul?”

Discuția lui Isus cu femeia este întreruptă de sosirea ucenicilor. Deși surprinși că vorbea cu o femeie, nu I-au pus întrebări. În schimb, L-au îndemnat să mănânce. Femeia, între timp, și-a lăsat vasul cu apă și s-a

grăbit să intre în cetate pentru a le împărtăși și altora ceea ce tocmai trăise alături de Isus.

10. Citește Ioan 4:30-42. Ce s-a întâmplat după această întâlnire și ce ne învață lucrul acesta despre modul în care poate fi răspândită Evanghelia?

Ioan 4:30-42

30. Ei au ieșit din cetate și veneau spre El.
31. În timpul acesta, ucenicii Îl rugau să mănânce și ziceau: „Învățătorule, mănâncă!”
32. Dar El le-a zis: „Eu am de mâncat o mâncare pe care voi n-o cunoașteți.”
33. Ucenicii au început să-și zică deci unii altora: „Nu cumva I-a adus cineva să mănânce?”
34. Isus le-a zis: „Mâncarea Mea este să fac voia Celui ce M-a trimis și să împlinesc lucrarea Lui.
35. Nu ziceți voi că mai sunt patru luni până la seceriș? Iată, Eu vă spun: ridicăți-vă ochii și priviți holdele care sunt albe acum, gata pentru seceriș.
36. Cine seceră primește o plată și strânge rod pentru viața veșnică; pentru ca și cel ce seamănă și cel ce seceră să se bucure în același timp.
37. Căci, în această privință, este adevărată zicerea: „Unul seamănă, iar altul seceră.”
38. Eu v-am trimis să secerați acolo unde nu voi v-ați ostenit; alții s-au ostenit, și voi ați intrat în osteneala lor.”
39. Mulți samariteni din cetatea aceea au crezut în Isus din pricina mărturiei femeii, care zicea: „Mi-a spus tot ce am făcut.”
40. Când au venit samaritenii la El, L-au rugat să rămână la ei. Și El a rămas acolo două zile.
41. Mult mai mulți au crezut în El din pricina cuvintelor Lui.
42. Și ziceau femeii: „Acum nu mai credem din pricina spuselor tale, ci din pricină că L-am auzit noi înșine și știm că Acesta este în adevăr Hristosul, Mântuitorul lumii.”

Pare ciudat că narațiunea lui Isus despre seceriș întrerupe istorisirea convertirii multora din cetate. Dar Ioan vrea ca noi să vedem modul în care înțelegea Isus ce se întâmpla. Prezentarea planului de mântuire femeii samaritene era mult mai importantă pentru El decât mâncarea. Scopul Lui era acela de a conduce sufletele la mântuire și S-a folosit de acea ocazie să le transmită ucenicilor caracterul urgent al împărtășirii Evangheliei cu toți oamenii, inclusiv cu cei care nu erau ca ei.

Există multe momente importante în Evanghelia după Ioan. Cu siguranță Ioan 4:39-42 este unul dintre ele. Mulți dintre samariteni au crezut datorită mărturiei femeii, care spusese: „Mi-a spus tot ce am făcut” (Ioan 4:39). Samaritenii I-au cerut lui Isus să stea cu ei. Rezultatul a fost că mulți alții au crezut datorită cuvântului lui Isus. „Și ziceau femeii: «Acum nu mai credem din pricina spuselor tale, ci din pricină că L-am auzit noi înșine și știm că Acesta este în adevăr Hristosul, Mântuitorul lumii»” (Ioan 4:42).

*Ce ar trebui să ne spună această narațiune despre cât de puternică poate fi mărturia chiar și a unei singure persoane?
Cât de puternică este mărturia ta?*

Vineri, 1 noiembrie

Un gând de încheiere

Suplimentar: Ellen G. White, Hristos, Lumina lumii/Viața lui Iisus, cap. 19

„Îndată ce L-a găsit pe Mântuitorul, samariteana a adus și pe alții la El. Ea s-a dovedit un misionar mai harnic chiar decât ucenicii. Ei n-au văzut nimic în Samaria care să arate că era un câmp promițător. Gândurile lor erau fixate pe o lucrare mai amplă, care trebuia să se facă în viitor. Nu vedeau că în jurul lor chiar era o recoltă care trebuia adunată. Dar, prin femeia pe care o disprețuiau, o întreagă cetate a fost adusă la Mântuitorul. Ea a dus îndată lumina la compatrioții săi.

Femeia aceasta reprezintă acțiunea unei credințe în Hristos – o credință practică. Fiecare ucenic adevărat se naște în Împărăția lui Dumnezeu ca misionar. Acela care bea din apa vie devine un izvor de viață. Primitorul devine dător. Harul lui Hristos în suflet este ca un izvor în pustiu, curgând pentru a răcori pe toată lumea și făcându-i pe cei gata să piară doritori să bea din apa vieții” (*Hristos, Lumina lumii/Viața lui Iisus*, p. 195).

Zilnic: Ioan 14 – 20; Calea către Hristos, capitolul 5

Ce face persoana care Îl iubește pe Domnul Isus și cine i se va arăta?
În care Lege și în ce loc anume scrie: „M-au urât fără temei”?

Cine era „fiul pierzării” din Ioan 17:12?

Cine are un mai mare păcat decât Pilat?

Ce reprezintă o simplă mărturisire a credinței fără o profundă iubire pentru Hristos?